

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาของ
เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย
FACTORS AFFECTING THE SUCCESS OF FARMERS WHO RAISE
TILAPIA IN CHIANGMAI AND CHIANGRAI PROVINCES

อานูภาพ วรณคณาพล ประจวบ ฉายบุ
ARNUPARP WANKANAPOL PRACHAUB CHAIBU

คณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการเลี้ยงปลานิลตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการรวมกลุ่มผู้เลี้ยงปลานิล เพื่อนำมาสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างคือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงรายจำนวน 207 ราย โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายในจังหวัดเชียงใหม่ และแบบแบ่งกลุ่มในจังหวัดเชียงราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดต่ำสุด และทดสอบหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยใช้ ไคสแควร์และสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยโปรแกรม SPSS for windows

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากในด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเลี้ยงและด้านการส่งเสริมการเลี้ยงปลา ส่วนด้านที่เกษตรกรพึงพอใจปานกลาง ได้แก่ ด้านการรวมกลุ่มการเลี้ยงปลาและด้านการตลาด สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการเลี้ยงปลาพบว่า จำนวนครั้งของการฝึกอบรม การพบปะกับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่สังกัดกลุ่มเลี้ยงปลาในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย จะมีผลให้มีความพึงพอใจในการเลี้ยงปลาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

อย่างยิ่งทางสถิติ($P < 0.01$) สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่ม พบว่า เกษตรกรยังขาดความเชื่อมั่นในกลุ่มผู้เลี้ยงปลา โดยส่วนใหญ่เสนอว่าควรวางแผนการผลิตเพื่อให้มีผลผลิตต่อเนื่อง และควรสนับสนุนการให้ข่าวสารและการแนะนำสมาชิกให้เลี้ยงปลาถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อลดต้นทุนการผลิต

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1). Determine the factors affecting on satisfaction of farmers who raise tilapia in Chiangmai and Chiangrai provinces and 2). To identify problem and obstacles in fish farmers' organization. Data were collected in Chiangmai and Chiangrai provinces through a questionnaire of 207 samples. Sampling methods used were simple and cluster random sampling in Chiangmai and Chiangrai respectively. Statistical analyses included frequency, percentage, standard deviation, arithmetic mean as well as Chi-square and Pearson's product moment correlation coefficient tests by SPSS for windows

Results indicated that the majority of farmers had a high satisfaction in social, economic, tilapia culture and fish culture extension. They had a medium satisfaction in fish farmer association and fish market system. Factors related to tilapia raising satisfaction included amount of training, the chance to meet government officers and group member in Chiangmai and Chiangrai provinces were highly significant($P < 0.01$). Farmers having a low confidence in group performance are one of problems and barriers in fish farmer organization. Most farmers propose the better annual planning in tilapia raising in order to get continuous fish product. In addition, they need to get the technical supports in tilapia culture to cut down the cost.